

عنوان مقاله:

رهیافت تابآوری شهری در مواجهه با بیابان زایی

محل انتشار:

چهارمین کنفرانس ملی شهرسازی و معماری دانش بنیان (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

پریسا همدانی - دانشجوی دکتری شهرسازی، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب، تهران، ایران

زهرا سادات سعیده زرابادی - دانشیار گروه شهرسازی، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران

آرش وحید - دانشیار گروه شهرسازی، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب، تهران، ایران

اسماعیل شیعه - استاد گروه شهرسازی، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

امروزه یکی از مهم ترین پیامدهای برآمده از تغییرات اقلیمی بر سطح سکونتگاه های انسانی، کاهش توان اکولوژیکی و بیولوژیکی زمین بوده که از آن به عنوان بیابان زایی یاد می شود که دامنه آن طی سال های اخیر بسیاری از شهرهای کشورهای جهان را به خود درگیر نموده است. بیابان زایی مشتمل بر فرآیندهایی است که در نتیجه عوامل طبیعی و عملکرد نادرست انسان ایجاد می گردد و شواهد نشان می دهند که این پدیده می تواند تاثیری جدی بر جمعیت های آسیب پذیر در کشورهای درحال توسعه داشته باشد و این امر باعث شده، طی دهه های اخیر برای حل این چالش ها و کاهش اثرات آن بر سطح سکونتگاه های انسانی راه حل ها و دیدگاه های مختلفی مطرح شوند که یکی از مهم ترین این راه حل ها، توجه به رهیافت تاب آوری شهری بوده که طی سال های اخیر توجه زیادی را در حوزه ی شهرسازی به خود جلب نموده است. بدین ترتیب، پژوهش حاضر در راستای بررسی رهیافت تاب آوری شهری در مواجهه با بیابان زایی انجام گرفته است؛ بنابراین در این پژوهش پس از مرور مبانی و مفاهیم نظری در باب تاب آوری شهری و بیابان زایی، مبتنی بر تحلیل محتوای کیفی به بررسی رهیافت تاب آوری شهری در مواجهه با بیابان زایی و کاهش اثرات آن اقدام شده است. نتایج این پژوهش بیانگر آن است که بیابان زایی می تواند اثرات منفی عدیده ای در ابعاد اجتماعی، اقتصادی، محیطی و نهادی بر سطح سکونتگاه های انسانی بر جای بگذارد که از جمله در بعد اجتماعی می توان به تشدید جابجایی های جمعیتی، تعارضات اجتماعی، ناامنی اجتماعی و کاهش سطح رفاه و بهروزی اجتماعی؛ در بعد اقتصادی می توان به اختلال در توسعه اقتصادی شهرها، کاهش درآمد شهری، تهدید امنیت غذایی، افزایش قیمت های مواد غذایی، کاهش تولیدات کشاورزی، افزایش نرخ بیکاری و گسترش فقر؛ در بعد محیطی می توان به کمبود آب آشامیدنی، کاهش تنوع زیستی، تهدید سلامت شهروندان و افزایش رخدادهای طبیعی همچون گردوغبار، سیل، خشکسالی و غیره و در بعد نهادی می توان به بی اعتمادی شهروندان نسبت به نهادهای متولی توسعه شهری اشاره نمود و در این بین، تاب آوری شهری به مثابه یکی از رهیافت های نوین در راستای مواجهه با بحران ها و سوانح طبیعی و انسان ساخت و با توجه به اثرات (مزایای اجتماعی، اقتصادی، محیطی و نهادی) گوناگون آن بر سطح شهرها می تواند در راستای کاهش اثرات بیابان زایی مثر ثمر باشد.

کلمات کلیدی:

تاب آوری شهری، تغییرات اقلیمی، بیابان زایی، خشکسالی، کم آبی، تهدید امنیت غذایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1797877>

